

Gerillákból gorillák

2025 július 27. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

CSENDES ÓRÁK – Remek dolog ír földön járni, de nem kell mindig politizálni.

Nézem a YouTube-on a régi-régi felvételt, ahol az akkori ír zene két legnagyobbja, a The Dubliners és az underground The Pogues játszotta együtt az Irish Rovert. Mindezt egy olyan stúdióban, ahol szerintem kalucsnit

viselt és helyben pipázott egyik-másik néz?, szóval tiszteletét tette az ír munkásosztály. (Az Irish Rovert máskülönben az írek nemigen szívelik, a dal egy kóborló ír hajóról szól, amely egymillió sligói zsákot, négymillió hordó követ, hétmillió hordó portert és efféléket szállít, a végén zátonyra fut és felfordul, szóval tényleg jó nagy hülyeség az egész, csak a turisták csápolnak rá, amikor meghallják.) A felvételen elöl áll hidegkék szemeivel Ronnie Drew, aki tud énekelni, és Shane MacGowan, aki nem nagyon. Utóbbin igénytelen zöld póló, kezében cigaretta, fogai között méteres hiány, valamint fülbevalók elálló lapátfüleiben. Körülöttük torzonborz, bel?tt vagy spicces figurák ugrándoznak, vének és fiatalok, mindenkinek vörös az arca, láthatóan kiköt?i rakodómunkáról érkeztek muzsikálni. Egy barna hajú, vad tekintet? ember tölt?tollhoz hasonlatos vékony sípját fújja, a füle mögött cigaretta. Amikor MacGowan ránéz egy pillanatra, kiölti rá r?t nyelvét, a meghitt jelenetet a kamera is rögzíti. Ott bendzsózik vadul Barney McKenna, a The Leaving Of Liverpool énekese, aki valaha úgy hajlította a dallamot és törte az akcentust, mint egy savanyú káposztás hordóból el?mászott killadooni matróz. Tvisztel, ringatózik a két társaság, csak a jelen létezik, észre sem vennék, ha a világ azonnal kifordulna a sarkaiból. Mondok valamit szomorút is a végére: ma már senki nem él a felsoroltakból...

Írnek lenni els?sorban érdekes pszichológiai kihívás, másrészt reggeli humorbonbonok folyamatos nyeldesése, megspékelve némi er?szakkal, óriási hantázásokkal, sok-sok érzelmes történettel és pajtáskodással a világ valamennyi fajankójával, hogy aztán a sör fölött, maguk között együtt röhöghessenek a racionalitás és a tudomány emberein.

Ez utóbbit nem én mondom egyébként, hanem William Butler Yeats, aki nyilván az angolokra gondolhatott, neki azért higgyük el, bár protestánsként küzdött a nemzeti, katolikus Írországért. Hogy ez hogyan jött össze akkor és ott, valami tudós figura majd elmagyarázza nekünk, engem nem annyira érdekel.

Régi megfigyelésem, hogy aki Írország különféle részein – beleértve természetesen Észak-Írországot – nem haverkodott, beszélgetett valóságos emberekkel, valami teljesen holdbéli tájon keresi az írséget. ?k ugyanis nem folklórfigurák, még kevésbé vicces, tweedzakós költ?k, mint a Columbo vonatkozó epizódjában felt?n?, kedélyesnek álcázott IRA-gyilkos. Az íreket akkor érti meg legjobban az ember, ha valamennyire már füleli a nyelvüket (itt most nem az anyanyelvükre, az irishra gondolok, hiszen azt ?k sem beszélik), bár nem akcentusról, hanem komplex feladványhalmazról van szó.

Illik továbbá magyarnak lenni az ír lélek tanulmányozásához, nekem legalábbis Trianon, az osztrák abszolutizmus, a ruszki hadsereg és más nyalánkságok jártak az eszemben különféle sörök szopogatása közben Belfastban, Derryben, Dublinban és Dingle-ben, és láss csodát, amikor ezekr?l meséltem, az írek mindent megértettek. Az angolok, franciák, hollandok soha. ?k mindig.

Egyszer a belfasti Kitchen Barban, a polgárháború kell?s közepén, 1994-ben üldögéltem a tulajjal. El?ttünk banda nyomta a folkot, heged?vel, bendzsóval, síppal, dobbal, zengett a kóceráj. Mondom az egyik zenésznek, hogy játsszák el a Johnston’s Motor Cart, ? ránéz a f?nökre, aki int a fejével, hogy azt ma biztosan nem. Miért is nem? Hát azért – hajolt el?re a f?nök bizalmasan –, mert a sarokban ott üldögél két protestáns. A Johnston’s Motor Car köztársasági nóta, IRA-induló, itt és most ezért nem lehet eljátszani. Oké, válaszoltam, de vajon a Lowlands In Holland mehet? Abban olyanok vannak, hogy befagy a sós tenger a szerelmünkt?l meg hogy Hollandia visszavár, semmi IRA, semmi lázadás. Persze, remek dal lesz – bólintott, de azért fél szemmel a sarokba sandított, nehogy valamit beugassanak a protestánsok.

A Kitchen Bar azóta természetesen végleg bezárt, kellett a hely a közeli plázának, szóval a globalizmus felülkerekedett, vége a buliknak. Mióta kitört a béke, legkevésbé az a kérdés, ki mire gerjed, inkább az, kinek van még cucca.

Egy ideje ugyanis nem az IRA vagy a protestáns rivális UDA vagy UVF tematizál Belfastban, inkább a drogpiac. A polgárháborúból csökevényként megmaradt bandák jó ideje err?l tanácskoznak a dokkok mélyén és a sikátorokban, nem pedig köztársasági vagy unionista politikai célokról.

Egy másik alkalommal a dublini várban tettünk-vettünk Mádl Ferenc sajtókísérletének tagjaként. Körülöttünk az ír és a magyar kulturális élet legnagyobbjai, például Sebestyén Márta, akinek a lábai elé rogyott mindenki, miután énekelt egy kicsit a közönségnek. Váratlanul odalépett hozzánk valaki, hogy itt ez a szerény ír ember, ugyan

beszélgessünk már vele, úgyis van id?nk. Oké, legyen. Egy másik újságíróval – fogalmam sincs már, kivel – hosszasan faggattuk az illet?t, kiderült, hogy zenész, ismeri Mártát, valamint járt nálunk és Erdélyben gy?jteni, micsoda kincs a magyar és a román népzene, ilyesmi. Jól elbeszélgettünk vele, ? nemigen beszélt az életr?l, inkább kíváncsiskodott. A nevét a bemutatkozáskor nem értettem, kés?bb nem kérdeztem rá. És már elmen?ben vagy másnap reggel – hiába, az emlékezet kihagy – kiderült, hogy beszélget?társunk Andy Irvine volt. Az ír zene barátai most nyilván a szívükhöz kapnak, a többieknek pedig hadd mondjam el, hogy ? a Planxty zenekar alapítója és vezéralakja, nagyjából Szörényi, Radics, Seb? Ferenc egy személyben (azzal a különbséggel nyilván, hogy Andyt úgy egymilliárd ember ismerheti). Akkor már úgy tizenöt éve hallgattam Planxtyt, a világ talán legfontosabb ír bandáját. És nem ismertem fel Andy Irvine-t! Hiába vertem a fejem a falba, kés?. Arról mindenesetre megbizonyosodtam, hogy Irvine nagyon jó arc, de hogy mennyi mindent kérdezhettem volna t?le, inkább hagyjuk. Olykor ocsút rág az ember, pedig cukorkát is szopogathatna.

Belfastban egy ízben erdélyi dalokat énekeltem egy kiköt?i kocsmában, bele a mikrofonba, bátran, szépen (na jó, nem voltam teljesen józan). Tartottam egy rövid bevezet?t is, Erdélyr?l, a román megszállásról, a magyarok helyzetér?l beszéltem pár mondatban. Aztán szólt a mez?ségi dal, a helyi írek pedig szépen dohányoztak, ittak, hallgatták. Aztán hatalmas taps, visszaültem a helyemre, majd váratlanul három köbméter sör kerekedett körém. Mindenfelé kacsingató írek, hogy tetszett a dal, jó gyerek vagy, öcsém! Váratlanul odaült egy micisapkás kisember, kérdi, tényleg olyan rossz a magyaroknak Erdélyben? Hogy szórakoznak az anyanyelvhasználattal, gondjaik akadnak a fels?oktatással – err?l is beszéltem ugyanis. Sajnos igen, meredtem búsan a poharamra.

És mióta tart a polgárháború? Milyen polgárháború, mondom, nincs polgárháború. Értem – válaszolta a belfasti ember –, én ugyan nem értek ehhez a román–magyar ügyhöz, de egyet mondhatok: ha a magyarok nem harcolnak a jogaikért, ne csodálkozzanak, ha el?bb-utóbb románok lesznek.

Egy ideig mesélgettem ezt az utóbbi történetet, aztán végül meguntam, mert rájöttem valamire. Írnek és magyarnak nyilvánvalóan születik az ember, nem bels? önfejl?déssel jut odáig. Hogy írnek képzeljük magunkat, miközben magyarként várnak ránk fontos feladatok, anyanyelvünkön és a saját jelképrendszerünkben kell megértenünk a világot, dermeszt? állapot. Sajnos az emberek egy része jobban ragaszkodik az álmaihoz, mint a valósághoz. Így tehát az önazonosulás nem mindenki számára egyértelm?, sokan kényszeresen külföldi példák, modellek után kutatnak.

Úgyhogy bármennyire is felrázza a hazafias érzés? magyarokat a fenti történet, a háború logikája mégsem következik bel?le. A te romantikára szomjazó, mégis békés életedben ugyanis nincs benne a sok ezer halott, a felrobbantott csecsem?k, a lemészárolt katonák, a tarkón l?tt és szurokkal leöntött lányok, akik angol katonával randiztak. Nincsenek benne a megnyomorított családok, a nemzedékeken át hordozott társadalmi kényszerek, a kilátástalan nyomor, a gy?lölet, a fizikai és lelki menekülés.

Mit tudtok ti valójában a háborúról? Az nem játék, nem digitális trükk, nem pacsizás egymás között, hanem undorító, mocskos, véres leszámolássorozat. Erre is gondoljunk magányos délutánokon, amikor éppen elhisszük, hogy írek lehetünk a saját hazánkban. Valaha én is elhittem – micsoda tévedés volt!

Azt pedig már csak zárójelben teszem hozzá, hogy a valaha ír szabadságcélokért küzd? IRA és a Sinn Féin ma leginkább a melegjogok és a társadalmi feminizmus élharcosa, szocialista n?i elnökkel, globalista idiótákkal a legfels? vezetésben. A gerillákból gorillák lettek. Gratulálok.

Szentesi Zöldi László - www.magyarnemzet.hu

Ajánló